ΕΤΟΣ Α΄.—ΑΡΙΘ. 29. ΑΘΗΝΑΙ 10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1896

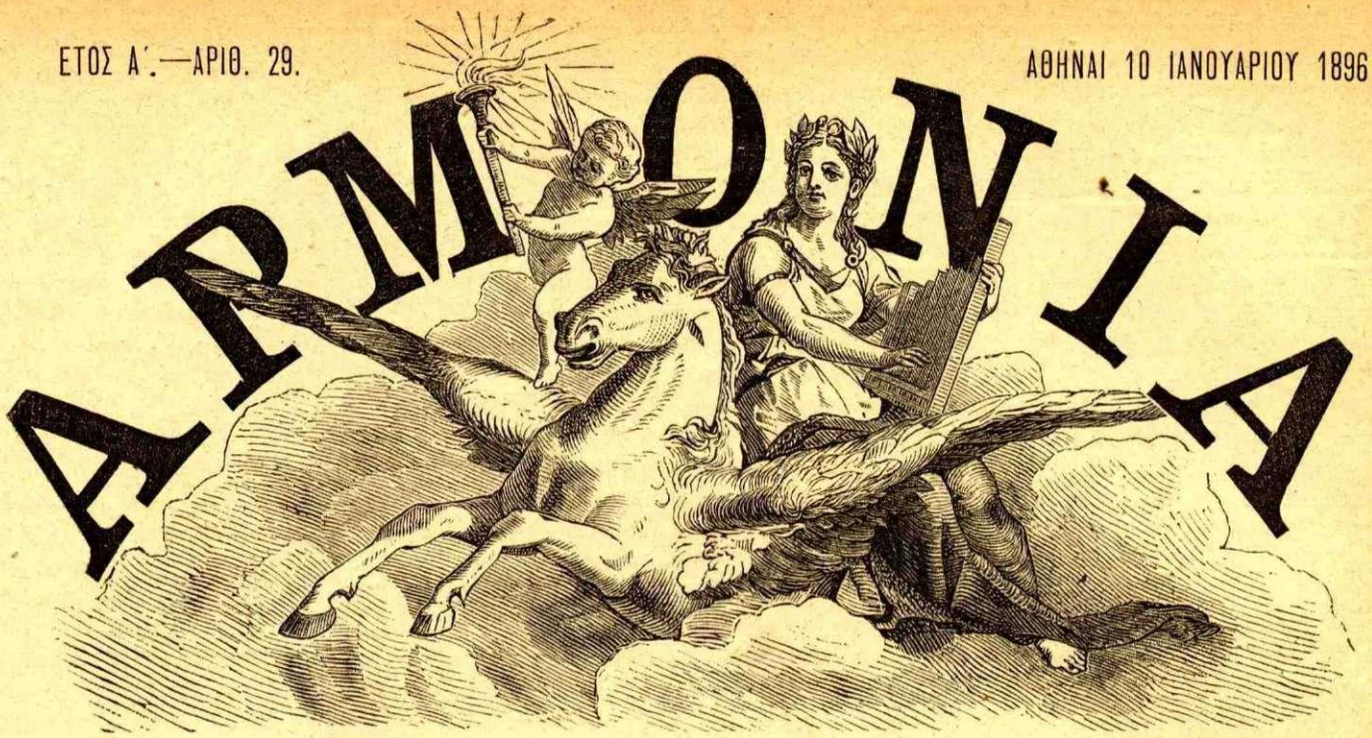

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Λ. ΜΑΜΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
90 — Ὁδὸς Αἰόλου — 90

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΤΡΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Τιμὴ συνδρομῆς: Ἐτησία Δρχ. **10.**—Ἑξάμηνος Δρχ. **5.**
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν εἰς Φράγκα χρυσᾶ.

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀγγελίαι δημοσιεύονται μόνον ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι.— Διὰ τὰς καταχωρίσεις ἰδιαίτεραι συμφωνίαι.

ΕΚ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ἡ «Ἁρμονία» ἀποχαιρετίσασα ἤδη, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ ἡμερολόγιον, τὸ εἰς τὸ βάθος τῶν αἰώνων ἐξαφανισθὲν ἔτος 1895, δύναται νὰ ῥίψῃ ταχὺ βλέμμα ἐπισκοπήσεως ἐπὶ τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ, καθ' ὅσον ἀναφαίρεται καὶ σχετίζεται πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν πολιτικὴν ἡμῶν κατάστασιν.

Ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἔτους 1895 ἐσημείου τὴν δύσιν πολιτικοῦ ἀνδρὸς τῆς Ἑλλάδος, τὸ σπουδαιότερον διαδραματίσαντος πρόσωπον κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν τῆς πολιτικῆς ἡμῶν ἱστορίας. Ἡ κυβερνητικὴ πτῶσις τοῦ κ. Τρικούπη, ἀρχομένου τοῦ ἤδη λήξαντος ἔτους, δὲν ἦτο γεγονὸς ἀσυνήθως ἔκτακτον εἰς τὰ συνταγματικῶς κυβερνώμενα κράτη, προκειμένου μάλιστα περὶ κυβερνήτου ἐπὶ μακρὸν καὶ συνεχῆ σχεδὸν χρόνον παραμείναντος ἐπὶ τὴν ἐξουσίαν. Ἀλλ' αἱ ἐπακολουθήσασαι βουλευτικαὶ ἐκλογαί, ἃς διεξήγαγε κυβέρνησις μακρὰν τῶν πολιτικῶν κομμάτων διατελοῦσα, ἔσχον ὡς ἀποτέλεσμα ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν πτῶσιν τοῦ κ. Τρικούπη, ἐν τῷ πολιτικῷ αὐτοῦ προσώπῳ καὶ τὴν πανωλεθρίαν τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ κόμματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ κόμματος τοῦ Κορδονίου, οὗτινος ἡγέτης εἶνε ὁ νῦν Πρωθυπουργὸς κ. Δηλιγιάννης. Ἡ πανωλεθρία τοῦ τρικουπικοῦ κόμματος δύναται νὰ σημειωθῇ ὡς πολιτικὸν γεγονός, ἀποδεικνύον μεταβολὴν πραγμάτων, ἀπορρέουσαν ἀπὸ πολιτικῆς καταστάσεως ἐκρύθμου καὶ ἀνωμάλου, διότι ἐν τῇ καταστρεπτικῇ ἥττᾳ κομμάτων πολιτικῶν, ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἔθνους ἐρριζωμένων, ἔγκειται ἡ ἀρχὴ νέας πολιτικῆς περιόδου. Εἰς τὸ μέλλον ἀπόκειται νὰ ἀποδειχθῇ κατὰ πόσον τοιοῦτό τι ἀποτέλεσμα θὰ ἐπέλθῃ παρ' ἡμῖν, τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ὁ ἀστὴρ τοῦ πολιτικοῦ κόμματος τοῦ κ. Τρικούπη δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ πιστευθῇ ὅτι ἔδυσεν, ὅπως μὴ ἀνατείλῃ πλέον ἢ ὅπως ἡ ἀνατολὴ αὐτοῦ εἰς τὸν ἑλληνικὸν πολιτικὸν ὁρίζοντα βραδέως ἀναφανῇ.

Πλὴν τῆς πολιτικῆς ταύτης μεταβολῆς, τὰ ποικίλα ἄλλα γεγονότα, τὰ ὁποῖα χρονολογικῶς ἀνάγονται εἰς τὸ ἀπελθὸν ἔτος, μίαν ἔχουσι πηγήν, τὸ οἰκονομικὸν τῆς Ἑλλάδος ζήτημα. Ἀπὸ οἰκονομικῆς δὲ ἀπόψεως τὸ 1895 πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔτος ἀπαίσιον, τοῦ ὁποίου τὴν ἐπάνοδον μετὰ πατριωτικῆς ὀδύνης πάντες ν' ἀπευχηθῶμεν. Τὰς συνεπείας τῶν οἰκονομικῶν ἀτυχιῶν καὶ περιπετειῶν της ἡ ἑλληνικὴ πολιτεία καὶ κοινωνία ᾐσθάνθη, ὡς ἦν ἐπόμενον, πλειότερον κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἢ καθ' ἣν προγενεστέραν ἐποχὴν ἐνέσκηψαν αὗται ἐπ' αὐτήν. Κατὰ τὸ 1895 ἡ δύστηνος ἡμῶν Πατρὶς εἶδε καταφανῆ τὰ ἴχνη τῶν πολιτικῶν ὀλισθημάτων τῶν πολιτικῶν της ἀνδρῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀφθόνως ἐγεύθησαν τῶν καρπῶν τῶν σφαλμάτων ἐκείνων. Τὸ 1895 ἦτο διὰ τὴν Ἑλλάδα ἔτος ὑλικῆς ἀθλιότητος καὶ ἠθικῆς καταπτώσεως, ἥτις δὲν πρέπει νὰ φέρηται ἐλαφρὰ ἐν τῇ συνειδήσει παντὸς πατριώτου, ἐφ' ὅσον δὲν πρέπει νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν ἀμέτοχον τῶν αἰτίων τῶν ἐπαγαγόντων τὴν τοιαύτην κατάστασιν. Τὸ ἔτος τοῦτο ἦτο διὰ τὴν Ἑλλάδα ἔτος δυστυχίας καὶ στερήσεως, καθ' ὃ ἀπέβαλε τὰς ἐλπίδας τοῦ αἰσιωτέρου μέλλοντος, πρὸς ὃ ἔτεινε μετ' ἀνυπομονησίας. Ἦτο ἔτος καθ' ὃ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀπεκαρτέρησαν ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν φορολογικῶν βαρῶν, τὰ ὁποῖα ἀγογγύστως ὑφίσταντο χάριν τοῦ μεγαλείου αὐτῆς καὶ ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ τοῦ πατριωτικοῦ σθένους, μεθ' οὗ ἠτένιζον εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐθνικῶν ὀνείρων.

Εἴθε τὸ 1896 ν' ἀποθῇ ἔτος ἀνορθώσεως τῶν τοῦ Κράτους καὶ ἐθνικῆς εὐημερίας.

Εὐαγόρας

ΠΑΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Τὸ ἐκ Ρώμης ἐσχάτως ἀφιχθὲν ἄγγελμα περὶ ἐκδόσεως νέας παπικῆς ἐγκυκλίου πρὸς τὰς διεστώσας Ἐκκλησίας, συνετάραξεν ἐκ βάθρων τοὺς αὐτοτιτλοφορουμένους προμάχους τῆς Ὀρθοδοξίας. Ἔλαβεν ἕκαστος τὴν φαρέτραν αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ ἐβάπτισαν τὰ βέλη των ἐν τῷ ἰῷ τῆς κακοπιστίας, ἐξῆλθον εἰς προϋπάντησιν τοῦ νέου παπικοῦ ἐγγράφου.

Πρώτη ἡ «Νέα Ἐφημερίς», ἡ μήποτε ἄλλοτε ἀναμιχθεῖσα εἰς θρησκευτικὰ ζητήματα καὶ θεολογικὰς διαμάχας, ἐξηκόν-

τισε τὰ βέλη αὐτῆς, χαράττουσα ἀσυναρτήτους τινὰς φράσεις ὑπὸ τὸν τίτλον «*Παπισμὸς καὶ Ὀρθοδοξία*».

Τὸ ἄρθρον τῆς «Νέας Ἐφημερίδος» ἐθέσαμεν ὑπὸ τὸ πιεστήριον, μήπως ἐξαγάγωμεν ὀλίγην τινὰ οὐσίαν, ἀλλ' ἀτυχῶς οὔτε κοινὸν νοῦν ἐν αὐτῷ εὕρομεν, αὐθόρμητος δ' ἐπῆλθεν ἐν τῇ διανοίᾳ ἡμῶν ἡ δημώδης παροιμία: *Καὶ ἡ κοσκινοῦ τὸν ἄντρα της μὲ τοὺς πραμματευτάδες.*

Ἡ «Νέα Ἐφημερὶς» μᾶς διαβεβαιοῖ μετὰ ποιᾶς τινος πεποιθήσεως, ὅτι ἡ πρώτη παπικὴ ἐγκύκλιος ἠστόχησε πληρέστατα τοῦ σκοποῦ αὐτῆς καὶ ὅτι ἡ φωνὴ τοῦ Λέοντος ΙΓ' ἐβόησεν ἐν ἐρήμῳ. Ὡς πρὸς τοῦτο ἂς μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ τῇ παρατηρήσωμεν ἡ ἀγαθὴ συνάδελφος, ὅτι ἐὰν οἱ ἔμφρονες λόγοι τοῦ γεραροῦ Ποντίφηκος ἀντήχησαν ἐν Ἑλλάδι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς ὦτα μὴ ἀκουόντων, δὲν συνέβη ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ μεταξὺ τῶν λοιπῶν διϊσταμένων Ἐκκλησιῶν. Τούτου ἄψευδες μαρτύριον ἔστωσαν ἥ τε συνδιαλλακτικὴ στάσις, ἣν ἐτήρησεν ἀπέναντι τῆς παπικῆς ἐγκυκλίου ἡ διαμαρτυρομένη Ἐκκλησία καὶ αἱ εὐμενεῖς ἐκδηλώσεις πρὸς τὴν παπικὴν ἕδραν ἐκ μέρους τῆς Νεστοριανῆς καὶ Κοπτικῆς Ἐκκλησίας.

Ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος ἡ πρώτη παπικὴ ἐγκύκλιος ἔσχε τ' ἀγαθὰ αὐτῆς ἀποτελέσματα. Ἢ μήπως ὁ ἐσχάτως ἐγερθεὶς θόρυβος καὶ αἱ ἐν τῷ ἑλληνικῷ τύπῳ συζητήσεις ὀὲν ἀπέβησαν εἰς ὄφελος τοῦ σωστικοῦ ἔργου, ὅπερ ἐπιδιώκει ὁ μέγας πατὴρ τῆς καθολικῆς οἰκογενείας; Ἄλλως τε τὰ μεγάλα ἔργα δὲν συντελοῦνται ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καὶ δι' ἑνὸς μόνον νεύματος, καθόσον μόνος ὁ παντοδύναμος Θεὸς εἶπε *γεννηθήτω φῶς καὶ τὸ φῶς ἐγένετο.* Ἡ παπικὴ ἐγκύκλιος ἰσοφαρίζει τὸν κόκκον τοῦ σινάπεως, ὅστις φυτευθεὶς διὰ τῶν χειρῶν τοῦ μεγάλου Λέοντος προώρισται σὺν τῷ χρόνῳ νὰ γείνῃ δένδρον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου οἱ ἀπόγονοι ἡμῶν θὰ δρέψωσιν ἡμέραν τινὰ τοὺς ἀγαθοὺς καρπούς.

Δὲν ματαιοπονεῖ συνεπῶς ὁ μέγας Ποντίφηξ καλῶν καὶ αὖθις τὰς διεστώσας Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως, ἀφ' ἧς ἄλλοτε ἀπεσκίρτησαν. Ἂν ὄχι ἄλλο, τοὐλάχιστον διὰ τῆς συμπεριφορᾶς του ταύτης ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ἧς ἡγεῖται, εἶναι ὄντως ἡ *ἀληθὴς* τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία. Καθόσον ὁ *προσηλυτισμός*, θέλοντες καὶ μή, ὀφείλομεν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, εἶναι οὐσιῶδες γνώρισμα τῆς *ἀληθοῦς* Ἐκκλησίας, ἀποτελεῖ δὲ καὶ τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεως αὐτῆς. Τὸν *προσηλυτισμὸν* ἐπέβαλεν ὡς νόμον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ του αὐτὸς ὁ θεῖος ἡμῶν Σωτήρ, κελεύων τοῖς ἀποστόλοις αὐτοῦ ἵνα πορευθέντες μαθητεύσωσι πάντα τὰ ἔθνη καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε πᾶσα Ἐκκλησία μὴ προσηλυτίζουσα εἶναι *νεκρά.* Ἀπεναντίας ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία ἐπιδιώκουσα τὴν ἐπέκτασιν τῶν ὁρίων αὐτῆς μέχρι περάτων τῆς γῆς, ἐπιτελεῖ τὴν ὑψίστην ἣν ἔχει παρὰ τοῦ θείου Σωτῆρος ἀποστολήν, ἅμα δὲ ποιεῖται δῆλον τοῖς πᾶσιν, ὅτι νέον πάντοτε σφρῖγος καὶ νέα ζωὴ κοχλάζουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

Τὴν πικρὰν ταύτην ἀλήθειαν ὁμολογεῖ ἄκων αὐτὸς οὗτος ὁ ἀρθρογράφος τῆς «Νέας Ἐφημερίδος», λέγων ὅτι *ἡ παπικὴ ἕδρα δὲν δύναται νὰ παρεκκλίνῃ ἀπὸ τῆς τροχιᾶς, ἣν ἀρχῆθεν διεχάραξε, διότι ὡς στρατευομένη Ἐκκλησία οὐδέποτε ὑποχωρεῖ, οὐδέποτε σταματᾷ. Τοιαύτη ὑποχώρησις εἶναι θάνατος διὰ τὸν παπισμόν.* Μάλιστα, κύριε, οἱαδήποτε ὑποχώρησις, οἱαδήποτε στάσις εἶναι θάνατος διὰ τὸν παπισμόν, θάνατος διὰ τὸν καθολικισμόν, οὕτινος ὁ πάπας ἀποτελεῖ τὴν καρδίαν, ἀνομολογοῦντες δὲ τὴν ζωὴν καὶ τὴν πλήρη σφιγγηλότητα τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὑπερπηδώσης πᾶν κώλυμα, πᾶσαν ἐναντιότητα, ἀνομολογεῖτε συγχρόνως τὴν ἀπραξίαν καὶ τὸν μαρασμὸν τῆς ὑμετέρας Ἐκκλησίας, ἥτις, καθ' ὑμᾶς, ὑποχωρήσασα, ἐποιήσατο στάσιν, ἤτοι ἐνεκρώθη.

Πλὴν τὸν συντάκτην τῆς «Νέας Ἐφημερίδος» πλέον παντὸς ἄλλου ταράσσει τὸ *ἀλάθητον*, καθ' οὗ ἐκστομίζει τὰς τελευταίας του ὕβρεις: *Ἐφ' ὅσον ὁ Πάπας*, ἀκολουθεῖ ὁ συνάδελφος, *δὲν ἀποσκορακίζει τὸ ἀντιχριστιανικὸν δόγμα τοῦ ἀλαθήτου καὶ δὲν ὑποβάλλει ἑαυτὸν ὑπὸ τὸ κῦρος καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἱερῶν Συνόδων, ἃς εἶναι ὑπερβέβαιος, ὅτι πᾶσα νέα πρότασίς του περὶ ἑνώσεως τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῆς παπικῆς ἕδρας εἰς οὐδὲν ἄλλο συντείνει, εἰμὴ εἰς τὸ νὰ ἐνδυναμώνῃ καὶ ἰσχυροποιῇ ἔτι μᾶλλον τὰ τέκνα τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν τῇ ἀκλονήτῳ ἀντιπαπικῇ πίστει των καὶ νὰ φανατίζῃ αὐτὰ ὡς ἀληθεῖς ἀπογόνους τοῦ μεγάλου Φωτίου.*

Ἐνταῦθα ὁ ἀρθρογράφος τῆς «Νέας Ἐφημερίδος ζητεῖ τίποτε ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸν Πάπαν, ἢ νὰ κατασυντρίψῃ ἰδίαις χερσὶ τὴν σώτειραν ἐκείνην στήλην, ἐφ' ἧς κυρίως ἑδράζει τὸ γιγαντιαῖον οἰκοδόμημα τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Πολλὰ ζητεῖτε, ἀγαπητὲ φίλε, καὶ πολὺ λυπούμεθα μὴ δυνάμενοι νὰ σᾶς εὐχαριστήσωμεν. Τὸ *ἀλάθητον* σώζει τὴν Ἐκκλησίαν, καθότι ὡς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν *ὁρατὴν* Ἐκκλησίαν ἄνευ *ὁρατῆς* κεφαλῆς, οὕτω ἀδυνατοῦμεν νὰ φαντασθῶμεν τὴν *ὁρατὴν* ταύτην κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας ὑποκειμένην εἰς πλάνην, προκειμένου περὶ *πίστεως* καὶ *ἠθῶν.* Τὸ *ἀλάθητον* ἄλλως τε εἶναι χάρισμα θεῖον, ὅπερ ἐδωρήσατο τῷ ὑπάτῳ Κυβερνήτῃ τῆς Ἐκκλησίας οὐχὶ ἡ Σύνοδος τοῦ Βατικανοῦ, ὡς παρακατιὼν διατείνεσθε, ἀλλ' αὐτὸς οὗτος ὁ θεῖος ἡμῶν Σωτήρ, ὅτε εἶπε τῷ Πέτρῳ καὶ διὰ τοῦ Πέτρου τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ: *Βόσκε τ' ἀρνία μου, ποίμενε τὰ πρόβατά μου*, καὶ αὖθις: *Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς τοῦ συνιᾶσαι ὡς τὸν σῖτον, ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου.*

Ὁ ἅγιος πατήρ, ἀκολουθεῖ ἡ συνάδελφος, *ἃς μάθῃ ὅτι ἀέρα ἐν ἰγδίῳ δαίρει, πειρώμενος νὰ σαγηνεύσῃ εἰς τὴν ποίμνην του τοὺς ὀπαδοὺς παλαιμάχου Ἐκκλησίας, ἥτις ἀπὸ χιλίων ἐτῶν ἐπάταξε τὴν ἐπηρμένην ὀφρῦν τοῦ παπισμοῦ.* Τοιαύτη διαβεβαίωσις, ἐξερχομένη τοῦ στόματος σεβαροῦ συναδέλφου, οἷον νομίζομεν τὸν συντάκτην τῆς «Νέας Ἐφημερίδος», ἀποσπᾷ ἐκ τῶν χειλέων μας εἶρον μειδίαμα καὶ μᾶς ὑπενθυμίζει τὸν μῦθον τοῦ *βοὸς* καὶ τοῦ *κώνωπος.*

Γινώσκομεν, τελευτᾷ ἡ «Νέα Ἐφημερίς», *ὅτι τὸ Βατικανόν, ἀγχίστροφον καὶ πολυδαίδαλον ἐν τῇ πολιτικῇ του, στρατολογοῦν δὲ τοὺς ἐργάτας του μεταξὺ τῶν πνευματωδεστέρων καὶ δραστηριοτέρων ἀνδρῶν τῆς ὑφηλίου, δὲν ῥίπτει εὐκόλως τὰ ὅπλα κάτω, οὐδὲ εἶναι ἐκ τῶν οἰκοδομημάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀνατρέπονται, διότι αἰῶνες καὶ ἔμπειροι χεῖρες τὸ ἀνήγειραν.* Μάλιστα, κύριε, τὸ οἰκοδόμημα τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας τὸ ἀνήγειραν ἔμπειροι χεῖρες, οἷαι εἰσὶν αἱ χεῖρες τοῦ θείου αὐτῆς ἱδρυτοῦ, τὸ ἀνήγειραν δὲ ἐπὶ *στερρᾶς πέτρας*, ἵνα αἱ πύλαι τοῦ Ἅδου μὴ κατισχύσωσιν αὐτῆς. Διὰ τοῦτο ἡ ἐπιθυμία τῶν ἁμαρτωλῶν διασκεδασθήσεται.

Ὅτε ὁ πολὺς Βίσμαρκ, εἷς τῶν τελευταίων διωκτῶν τοῦ καθολικοῦ ὀνόματος, ἐπειρᾶτο δι' ἀλλεπαλλήλων νομοθετημάτων νὰ καταπνίξῃ τὸν ἐν Γερμανίᾳ ἀναζωογονούμενον καθολικισμόν, ἐφημερὶς σατυρικὴ ἐκ τῶν διαμαρτυρομένων ἐδημοσίευσεν εὐφυεστάτην γελοιογραφίαν, ἀναπαριστῶσαν τὸν σιδηροῦν ἀρχικαγγελάριον, πειρώμενον δι' ἑνὸς σχοινίου νὰ καταρρίψῃ τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Ὄπισθεν αὐτοῦ, καγχάζων ὁ διάβολος, τὸν ἠρώτα τί ἐπεδίωκε διὰ τῆς στάσεώς του ταύτης. Νὰ κατακρημνίσω τὸν ναὸν τοῦτον, ἀπεκρίθη ὁ Βίσμαρκ, ἐντείνων τὰς δυνάμεις του. Καὶ ὁ διάβολος: Εἰς μάτην μοχθεῖς, φίλε μου, καθόσον ἐγὼ ἀπὸ δεκαεννέα αἰώνων παλαίων δὲν τὸ κατώρθωσα εἰσέτι, ἐὰν δὲ σὺ τὸ κατορθώσῃς εὐχαρίστως θέλω σοὶ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν μου. Ἡ αὐτὴ ὑπόσχεσις ἀπευθύνεται καὶ πρὸς τὸν συντάκτην τῆς «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἀλλ' ἵνα ἐπανέλθωμεν ἐκεῖ, ὅθεν ἐλάβομεν ἀρχήν, ὁ μέγας Ποντίφηξ Λέων ΙΓ' καλῶν καὶ αὖθις τὰς διεστώσας Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως, ἐπιτελεῖ ἔργον σωτήριον, τὴν δὲ γραφίδα αὐτοῦ διέπει οὐχὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐπάρσεως καὶ τῆς ἐωσφορικῆς ἀλαζονείας, ὡς διατείνεται ἡ συνάδελφος, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ ἐκπορευόμενον.

Η "ΑΡΜΟΝΙΑ,, ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑι

Ἀναγινώσκομεν ἐν τῇ «Φωνῇ» τῆς Κερκύρας.

«Ἡ ἀλγεινὴ καταστροφὴ ἣν τὰ ἀνδρεῖα τῆς Ἰταλίας τέκνα ὑπέστησαν ἐπὶ τῶν φλογερῶν ἄμμων τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἥτις, ὡς ἐκφράζεται ἑλληνικὸν τῆς Πρωτευούσης περιοδικόν,[1] ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην μίαν τῶν ἐνδοξοτέρων σελίδων τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ τὸ ὄνομα τῶν Θερμοπυλῶν καὶ τοῦ Λεωνίδου πικρῶς κατέθλιψεν, ὡς εἰκός ἐστι, πᾶσαν ἰταλικήν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, πᾶσαν εὐγενῆ καρδίαν. Ἐὰν ὅμως εἰς τοιαῦτα λυπηρὰ γεγονότα ὁ τῆς πατρίδος ἔρως ἀφελκύει πικρὰ δάκρυα ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἐνδόξων ἐκείνων νέων οἵτινες ἔπεσον ἡρωϊκῶς μαχόμενοι, ἡ ἐξευγενίζουσα καὶ ἁγιάζουσα αὐτὸν θρησκεία προσκαλεῖ καὶ συνάγει ἡμᾶς πρὸ τῶν βωμῶν αὐτῆς, ἐξ ὧν ἱλαστήριοι ἐγείρονται δεήσεις ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων πεσόντων ἀδελφῶν. Ὑπὸ τοιούτων εὐγενῶν αἰσθημάτων ἐμφορούμενος ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἐνταῦθα Δυτικῆς Ἐκκλησίας κ. Εὐαγγελιστὴς Μπόνης, ἀνήκων εἰς τὸ ἱερὸν τῶν Καπουκίνων τάγμα, ἠθέλησε διὰ σεμνοπρεποῦς Μνημοσύνου νὰ τιμήσῃ τὴν μνήμην τῶν ὁμοεθνῶν του, προσκαλῶν τοὺς πιστοὺς νὰ ἱκετεύσωσι τὸν Θεὸν τῶν οἰκτιρμῶν ὑπὲρ τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν νέων ἐκείνων ἀθλητῶν. Πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν τὸ παρελθὸν Σάββατον. 16 ὁδεύοντος, ἡ Δυτικὴ Μητρόπολις πενθίμως διεκοσμήθη διὰ λευκῶν καὶ μελανῶν πέπλων, ἐν δὲ τῷ μέσῳ ἠγείρετο μεγαλοπρεπὲς κενοτάφιον περιστοιχούμενον ἐκ λαμπάδων καὶ κυπαρίσσων ἐν ἀργυροῖς σκεύεσι ἐμπεπηγμένων. Τῇ 10ῃ ἀκριβῶς ὥρᾳ πένθιμος κωδωνοκρουσία ἀνήγγειλε τὴν ἀρχὴν τῆς θείας λειτουργίας, τελεσθείσης ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν Κανονικῶν, τοῦ Αἰδ. Μαρκέζη, ἀρχιερατικῶς χοροστατοῦντος τοῦ Π. Ἀρχιεπισκόπου. Ὁ τῆς Μητροπόλεως χορὸς λίαν ἐπιτυχῶς ἐξετέλεσε τὴν μουσικὴν τοῦ περιφήμου Casciolini ἥτις διὰ τῶν σοβαρῶν καὶ συγκινητικῶν ἤχων της συνετέλεσε εἰς τὴν θρησκευτικὴν κατάνυξιν, διαλάμπουσαν εἰς τὸ πρόσωπον τῶν παρεστώτων. Κατὰ διαλείμματα ἡ μουσικὴ τῆς Παλαιᾶς Φιλαρμονικῆς Ἑταιρίας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἱκανοῦ αὐτῆς μουσικοδιδασκάλου κ. Sassoli, ἀνέκρουσε πένθιμα ἐμβατήρια ἀντηχοῦντα διὰ τῶν τοῦ Ναοῦ σηκῶν. Μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας, παντὸς τοῦ ἱεροῦ κλήρου προπορευομένου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κατέβη ὅπως δώσῃ τὴν ἀπόλυσιν πρὸ τοῦ ἐγερθέντος κενοταφίου, ἐν ᾧ τὸ συνωστιζόμενον πλῆθος, ἂν καὶ ραγδαία ἔπιπτεν ἡ βροχή, μεταβὰν εἰς τὸν ναὸν συνησθάνετο τὸ ἔξοχον τῆς σεμνοπρεποῦς ἐκείνης στιγμῆς.

Εἰς τὴν πένθιμον ταύτην τελετὴν παρίσταντο ὁ κ. Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἰταλίας Ἱππ. Γ. Σολανέλλης, μετὰ τῆς εὐγενοῦς κυρίας του, ὁ Ἱππ. Ι. Τοπάλης, Πράκτωρ τῶν Ἑταιριῶν τῆς Ἰταλικῆς Ἀτμοπλοΐας, ὁ Ἱππ. Γ. Τορρίνης, Πρόξενος τῆς Ἱσπανίας, ἅπαντες οἱ παρεπιδημοῦντες ἐνταῦθα Ἰταλοὶ οἱ καὶ ὡραιότατον στέφανον καταθέσαντες, οἱ Ἰταλοὶ μαθηταὶ φοιτῶντες εἰς τὸ Ἐκπαιδευτήριον τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Ἐλέους μετὰ τῶν διδασκαλισσῶν των καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ ἐνταῦθα Β. Ἰταλικοῦ Σχολείου μετὰ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν κ. Vigilante, πολλαὶ κυρίαι καὶ πλῆθος λαοῦ.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ φιλελεήμων Ἀρχιεπίσκοπος ἔκτακτον ἐποίησεν ἐλεημοσύνην πρὸς ἐξίλασιν τῶν ψυχῶν τῶν πεσόντων, εἰς πάντας τοὺς πτωχοὺς οἵτινες πάντοτε μέν, ἀλλὰ πρὸ πάντων κατὰ Σάββατον, προστρέχουσι εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπεῖον, ἄνευ διακρίσεως θρησκεύματος, καὶ ἀπέρχονται παραμυθούμενοι ὑπὸ τῆς ἀγαθοεργίας τοῦ ἀξίου τούτου ὀπαδοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ φιλοπτώχου ἐξ Ἀσιζίου Ἁγ. Φραγκίσκου».

1. Ἴδε «Ἁρμονίαν» ἐν ἀριθ. 28.

Ο ΕΞΩ ΚΟΣΜΟΣ

Ἀνοικοδόμησις ναοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ

Ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τοῦ τόπου ἔνθα ἐλιθοβολήθη ὁ Ἅγ. Στέφανος σώζονται τὰ θεμέλια τοῦ μεγάλου ναοῦ, ὃν ἡ αὐτοκράτειρα Εὐδοξία σύζυγος τοῦ Θεοδοσίου ἀνήγειρε πρὸς τιμὴν τοῦ πρωτομάρτυρος. Ὁ τόπος αὐτὸς ἀνήκει τοῖς Δομινικανοῖς μοναχοῖς, οἵτινες καὶ τὴν μονὴν αὐτῶν ἵδρυσαν ἐκεῖ· ἤδη ἀπεφάσισαν ν' ἀνοικοδομήσωσι τὸν ναὸν αὐτόν, ἀγγέλεται δὲ ὅτι κατετέθη ὁ θεμέλιος αὐτοῦ λίθος ἐν ἐπισημοτάτῃ καὶ ἐπιβαλλούσῃ τελετῇ.

Μεταβολὴ Ἡμερολογίου

Εἰς τὴν Ρωσσίαν σκέπτονται νὰ εἰσαγάγουν τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον κατὰ τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος, ἡ κυβέρνησις ὅμως δὲν ἀπεφάσισεν ἀκόμη ἂν θὰ προβῇ ἀμέσως ἢ βαθμηδὸν εἰς τὴν μεταρρύθμισιν ταύτην. Ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει θὰ καταργηθῇ ἡ συμπληρωτικὴ ἡμέρα εἰς τὰ πρῶτα 120 δίσεκτα ἔτη μετὰ τὸ 1900, ὁπότε θὰ συνέπιπτε τὸ Ἰουλιανὸν μὲ τὸ Νέον ἡμερολόγιον ἐντὸς 48 ἐτῶν. Ἐὰν μεταρρυθμίσουν βαθμηδὸν τὸ ἡμερολόγιον εἰς τὴν 1 Μαρτίου 1908 δὲν θὰ ὑπάρχῃ διαφορὰ παρὰ 9 ἡμερῶν, 8 δὲ τὴν 1 Μαρτίου 1912 καὶ ἡ μεταρρύθμισις θὰ συμπληρωθῇ τὴν 1 Μαρτίου 1944. Ἐν γένει προτιμητέα φαίνεται ἡ ἄμεσος καὶ ριζικὴ μεταρρύθμισις τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου.

Ἰταλία καὶ Ἀβυσσινία

Νέα ἰταλικὰ στρατεύματα ἀποβιβάζονται καθ' ἑκάστην εἰς Μασσάβαν.

Ὁ στρατηγὸς Βαρατιέρης ἔλαβεν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ φρουράρχου τῆς Μακαλὲ ἀγγέλλουσαν ὅτι παρατηρεῖται μακρόθεν κίνησις εἰς τὰ πολιορκοῦντα αὐτὸν ἐχθρικὰ στρατεύματα, ἡ δὲ κίνησις αὕτη σκοπεῖ τὴν ἀναζήτησιν ζωοτροφῶν.

Πρὸς τούτοις παρετηρήθη ἡ μετακίνησις ἑνὸς τάγματος πρὸς Δ.

Κατάσκοποι ἰταλοὶ βεβαιοῦσιν ὅτι ὁ ἐχθρικὸς στρατὸς μαστίζεται ὑπὸ λοιμοῦ. Τὰ κτήνη ἀποθνήσκουσι σωρηδόν, εἰς δὲ τὸ στράτευμα ἐπιδημεῖ δυσεντερία.

Ἀγγέλλεται ἐκ Ρώμης, ὅτι ὁ στρατηγὸς Βαρατιέρης θ' ἀρχίσῃ πιθανῶς τὰς κατὰ τῶν Ἀβυσσινῶν ἐπιθέσεις τὴν 15 Ἰανουαρίου.

Παγκόσμιος ἔκθεσις τοῦ 1900

Ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἀπέστειλεν ἐπίσημον πρόσκλησιν καὶ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν διὰ τὴν ἐν Παρισίοις παγκόσμιον ἔκθεσιν τοῦ 1900. Τὴν πρόσκλησιν ἐπιδοθεῖσαν πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν συνοδεύει κολακευτικωτάτη ἐπιστολὴ τοῦ ἐν Ἀθήναις πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας. Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον διὰ πράξεως αὐτοῦ ἀπεδέχθη τὴν πρόσκλησιν.

Σερβοβουλγαρικὴ ῥῆξις

Κατὰ τηλεγράφημα πρὸς τὴν «Ἀκρόπολιν», ἀπειλεῖται διπλωματικὴ ῥῆξις μεταξὺ Σερβίας καὶ Βουλγαρίας ἕνεκα τῆς διαπραχθείσης κλοπῆς τοῦ ἐν Σόφιᾳ Σερβικοῦ διπλωματικοῦ πρακτορείου καὶ τῆς ὑπεξαιρέσεως σπουδαιοτάτων ἐγγράφων. Ἡ Σερβία ζητεῖ μέγα χρηματικὸν ποσὸν ὡς ἀποζημίωσιν, ἀλλ' ἡ Βουλγαρία ἀρνεῖται, διατεινομένη ὅτι οὐδόλως εὐθύνεται διὰ τὴν γενομένην κλοπήν.

Ὁ Συμβιβασμὸς

Κατ' ἰδιαίτερον τηλεγράφημα ἐκ Παρισίων τῆς Τεργεσταίας «Ν. Ἡμέρας» αἱ διαπραγματεύσεις τοῦ συμβιβασμοῦ χωροῦσι λίαν βραδέως ἕνεκα τῶν ἑορτῶν. Ἡ πρώτη συνεδρίασις κατηναλώθη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐγγράφων τῶν ἐξακριβούντων τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους.

Ὁ Καθολικισμὸς ἐν Ἀγγλίᾳ

Τὸ διὰ τὸ 1896 «Καθολικὸν Ἡμερολόγιον» δημοσιευθὲν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Καρδιναλίου Βώγκαν περιέχει σπουδαίας λεπτομερείας ἐπὶ τῆς παρούσης καταστάσεως τοῦ καθολικοῦ θρησκεύματος ἐν τῇ βρεταννικῇ αὐτοκρατορίᾳ.

Μεταξὺ τῶν 70 καρδιναλίων τοῦ ἱεροῦ Συνεδρίου 4 εἶνε τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης. Ὑπάρχουσι δὲ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Οὐαλλίᾳ 17 ἐπίσκοποι (συμπεριλαμβανομένου τοῦ Ἀποστ. Τοποτηρητοῦ τῆς Οὐαλλίας) καὶ 7 ἕτεροι ἐν Σκωτίᾳ. Ἱερεῖς ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ ἀριθμοῦνται 3014, 1789 ἐκκλησίαι, ναΐδια καὶ ἱεραποστολαί. Ἐκ τῶν 3014 ἱερέων 2090 εἰσὶ κοσμικοὶ καὶ 294 ἀνήκουσιν εἰς τὸν μοναχικὸν κλῆρον. Ἐπὶ πλέον δὲ εἶνε ἐν Ἀγγλίᾳ εἷς ἀρχιεπίσκοπος καὶ δύο ἐπίτιμοι ἐπίσκοποι.

Τὴν καθολικὴν θρησκείαν πρεσβεύουσιν 41 λόρδοι ἐν Ἀγγλίᾳ, Σκωτίᾳ, Ἰρλανδίᾳ, 53 βαρῶνοι, 15 σύμβουλοι τοῦ Κράτους 3 μέλη τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ 67 τοῦ Ἰρλανδικοῦ κοινοβουλίου.

Ὁ Καθολικὸς πληθυσμὸς τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου περιλαμβάνει 5,500,000 πιστοὺς ὧν 1,500,000 ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Οὐαλλίᾳ 365,000 ἐν Σκωτίᾳ, 3,500,000 ἐν Ἰρλανδίᾳ. Προστιθεμένων δὲ καὶ τῶν ἐν Καναδᾷ, Αὐστραλίᾳ, Ἰνδίαις καὶ τῶν λοιπῶν ἀγγλικῶν ἀποικιῶν, ὁ καθολικὸς πληθυσμὸς ὅλης τῆς αὐτοκρατορίας ἀνέρχεται εἰς 10,250,000 ψυχάς.

Η "ΑΡΜΟΝΙΑ,, ΕΝ ΣΜΥΡΝΗι

Ἡ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *ὀλίγα τινὰ* ἀπάντησις εἰς τὴν ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν τοῦ Φαναρίου, ἣν ἐχάραξεν ὁ ἔγκριτος κάλαμος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Φραγκισκανοῦ Πατρὸς Αἰδ. Μαρσὲλ ἐξόχως εὐηρέστησε πάντας, οὓς ἡ ὀρθοφροσύνη, ἡ ἀμεροληψία, καὶ ἡ ἐμβρίθεια περικοσμοῦσιν.

Ὕφος ἀρρενωπὸν καὶ καταλλήλως ἐπίτομον, ἐν ᾧ ἡ γλαφυρότης ἁμιλλᾶται πρὸς τὴν δύναμιν τῶν ἐπιχειρημάτων διαπνέει τὴν ἀπάντησιν ταύτην, τιμὴν περιποιοῦσαν τῷ συγγραφεῖ αὐτῆς.

Ἐν μέσῳ ὅμως τῆς ὁμοθύμου ἐπιδοκιμασίας ἐφάνησάν τινες θέλοντες νὰ ποιήσωνται ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος. Μάλιστα, τινὲς αὐτοκαλούμενοι σοφοὶ ἢ αὐστηροὶ κριτικοὶ εὗρον τὴν εὐκαιρίαν, ἵνα τὰ αὐτὰ ὡς πάντοτε ἀναμασσήσωσιν.

Καὶ ἐὰν μὲν περὶ τούτου μόνον ἐπρόκειτο θὰ ἠδυνάμεθα ν' ἀντιπαρέλθωμεν αὐτό, ἀλλὰ νὰ λέγωσιν, ὅτι ἡ ἀπάντησις αὕτη εἶνε λίβελλος ἀληθής, τοῦτο ἐντελῶς ὑπερβαίνει τὰ ὅρια. Ἐὰν περὶ λιβελλογραφημάτων ὁμιλῶσιν, εἰς τὴν *ἀπάντησιν* αὐτῶν ὤφειλον νὰ ζητήσωσι τοιαῦτα καὶ ὄχι εἰς τὰ γραφόμενα ὑπὸ τῶν τέκνων τῆς Καθολικῆς ἐκκλησίας.

Ἁρμόζει ἐνταῦθα νὰ εἴπωμεν εἰς τοὺς ἀντιλέγοντας τὸ τοῦ Ὀρατίου, video meliora proboque, deteriora sequor. Εἶνε ἴσως τοῦτο βαρὺ δι' αὐτοὺς τοὺς κακῶς ἐθισθέντας, ἀλλὰ τί νὰ πράξωμεν; Νὰ σιωπήσωμεν ἀφοῦ ἡ σιγή, ὡς λέγουσιν, εἶνε χρυσός; Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι «ἡ σιωπὴ νομίζεται συγκατάνευσις»;

Πᾶσα λέξις ἑπομένως ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ μοὶ φαίνεται πολύτιμος.

Ὡσαύτως λέγομεν εἰς τοὺς ψευδοκριτικοὺς τούτους, ὅτι ἐὰν ἠθέλωμεν προβῇ εἰς ἀνάλυσιν τῶν ὅσων ἔγραψαν—δύο δὲ φυλλάδια ἐκδοθέντα ἐν Σμύρνῃ καὶ ἐν Ἀθήναις εἰσὶν ἴσως ἄξια μνείας—θ' ἀπεδεικνύομεν εὐκόλως, ὅτι οἱ λίβελλοι ἁρμόζουσι μᾶλλον εἰς ὅσα ἡ γραφὶς αὐτῶν χαράσσει ἐμποτιζομένη εἰς δηλητήριον κακεντρεχείας καὶ μοχθηρότητος. Ἀλλὰ πρὸς τί ἐπὶ πλέον νὰ ἐπιμένωμεν, ἀφοῦ τοιαύτην πάντοτε ἔχουσι τακτικήν; Ὅταν βλέπωσιν, ὅτι αἱ ἀντιλογίαι αὐτῶν δὲν δύνανται νὰ ὦσι λογικαὶ ῥίπτουσιν, ὡς πυροτέχνημα, μίαν λέξιν ἠχηρὰν ἀπαρνούμενοι τὴν *ἀλήθειαν*, ἵνα συσκοτίσωσι τὴν συζήτησιν. Καὶ ἰδοὺ καὶ ὁ σκοπὸς καὶ τὸ τέρμα των, θορυβοῦσι παραλόγως ὁμιλοῦντες καὶ γράφοντες, ἵνα θαυμάζωνται ὑπὸ τῶν ὁμοίων των.

Τοῦτο ἄλλως τε ἐπεζήτουν οἱ ἐπικριταὶ τῆς ἐμβριθοῦς *ἀπαντήσεως* καὶ διὰ τῶν συκοφαντιῶν αὐτῶν τὸ κατορθώνουσιν ἴσως.

Καὶ ἡμεῖς τοὺς συγχαίρομεν ὡς πρὸς αὐτό.

Σμυρναῖος

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τὸ μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν πεσόντων Ἰταλῶν καὶ οἱ κρωγμοὶ τῶν «Καιρῶν».

Ἐν ἐπιβαλλούσῃ μεγαλοπρεπείᾳ ἐτελέσθη τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα τὸ μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀφρικῇ πεσόντων Ἰταλῶν. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ ὑψοῦτο ὡραῖον κενοτάφιον ἐστολισμένον δι' ἀνθέων καὶ ἰταλικῶν σημαιῶν. Τὰ βλέμματα πάντων ἐπισύρει μετὰ ποιᾶς τινος συγκινήσεως ἡ ἐπὶ τοῦ κενοταφίου στολὴ τοῦ τάγματος τῶν ἐν Ἀβυσσηνίᾳ στρατευμάτων καὶ αἱ γύρωθεν τρεῖς ἀκόλουθοι ἐπιγραφαί: ***Εἰς τοὺς Ἰταλούς, τοὺς ἐν τῇ βαρβάρῳ Ἀφρικῇ μὲ τὸ ὅπλον εἰς χεῖρας πεσόντας καὶ διανοίξαντας τὴν ὁδὸν τοῦ πολιτισμοῦ.—Ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀποθανόντες ζῶσιν ἔτι. — Ἐνθάδε κεῖνται τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.***

Τὴν θείαν μυσταγωγίαν ἐτέλεσεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν Παν. Δὲ Ἄγγελις, παρίστατο δὲ ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἰταλίας, ὁ ἐν Πειραιεῖ πρόξενος κόμης Δὲ Ρεβέλ καὶ ἅπασα ἡ ἐν Ἀθήναις ἰταλικὴ παροικία.

Τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἡμέραν οἱ «Καιροί», ἐφημερίς, ἥτις τόσον ὀλίγον τιμᾷ τὴν ἑλληνικὴν δημοσιογραφίαν, λίαν ἀσεβῶς φερομένη πρὸς τὴν ἱερὰν μνήμην τῶν ἐνδόξως πεσόντων, ἐδημοσίευσε τὴν κάτωθι διατριβήν:

«Κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσωμεν εἰς τὸν Σ. ἀρχιεπίσκοπον τῶν Λατίνων κ. Ἄγγελις ὅτι οἱ ἱερεῖς τοῦ ἁγίου Διονυσίου δὲν ἔστερξαν νὰ τελέσωσι μνημόσυνον ὑπὲρ τῆς μακαρίτιδος βασιλόπαιδος Ἀλεξάνδρας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἀνῆκεν εἰς τὰ δόγματα τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας, ἅτινα κατ' οὐδέν, ὡς λέγει, διαφέρουσι τῶν δογμάτων τῆς ἑλληνικῆς. Ἐν τούτοις σήμερον θὰ τελέσῃ μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν Ἀσκάρ, τῶν πεσόντων κατὰ τὴν μάχην τῆς Ἀμβᾶ Ἀλλαγή, οἵτινες κατὰ τὸ πλεῖστον, σχεδὸν ἐν ὅλῳ, ἦσαν ἰθαγενεῖς μουσουλμάνοι, ὑπηρετοῦντες ἐπὶ μισθῷ τοὺς Ἰταλοὺς κατακτητὰς καὶ μαχόμενοι κατὰ τῶν χριστιανῶν καὶ ὀρθοδόξων Ἀβυσσηνῶν. Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα οἱ μουσουλμάνοι εἶναι πλειότερον εὐπρόσδεκτοι εἰς τὴν λατινικὴν ἐκκλησίαν, ἢ οἱ ὀρθόδοξοι Ἕλληνες καὶ Ἀβυσσηνοί».

Παρατηροῦμεν τῷ ἀρθρογράφῳ τῶν «Καιρῶν», ὅτι ἂν εἶχεν ὀφθαλμοὺς θὰ ἀνεγίνωσκε βεβαίως τὴν *μεγάλοις* γράμμασιν ἰταλικὴν ἐπιγραφήν, δι' ἧς καθίστατο γνωστὸν διὰ ποίους ἐγένετο τὸ μνημόσυνον. Ἀλλ' ἀφοῦ ἔχει τὴν συνήθειαν νὰ κρώζῃ τυφλοῖς ὄμμασι, δὲν πταίομεν ὡς πρὸς τοῦτο ἡμεῖς. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, αὕτη ὡς μήτηρ κοινὴ φέρεται πρὸς πάντας μετ' ἴσης ἀμεροληψίας εἰς ὅσα δὲν προσκρούουσι κατὰ τῶν δογμάτων καὶ κανόνων αὐτῆς. Ἀλλ' ἡμεῖς, μὰ τὴν ἀλή θειαν, προκειμένου μεταξὺ ἑνὸς Ἀσκὰρ καὶ τοῦ ἀρθρογράφου τῶν «Καιρῶν», εἰς τὸν πρῶτον εὐχαρίστως δίδομεν τὴν προτίμησιν.

Ἀνταλλαγὴ ἐπισκέψεων.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν καὶ ὁ Παν. ἡμῶν Ἀρχιεπίσκοπος κ. Δὲ Ἄγγελις ἀντήλλαξαν φιλικὰς ἐπισκέψεις.

Δωρεὰ Ἁγ. Πατρὸς εἰς τὸ Λεόντειον Λύκειον.

Ὁ Ἅγ. Πατὴρ ἐδωρήσατο εἰς τὸ ἐνταῦθα Λεόντειον Λύκειον τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἐν φυσικῷ μεγέθει. Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Λυκείου ἀπέστειλε πάραυτα τῷ Ἁγ. Πατρὶ τὰς θερμὰς αὐτῆς εὐχαριστίας διὰ τὸ εὐγενὲς φιλοδώρημα.

Ἑορτὴ Χριστουγέννων.

Ἐν ταῖς αἰθούσαις τῆς ἐνταῦθα γερμανικῆς ἑταιρίας «Φιλαδέλφεια» συνεκεντρώθησαν τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν αἱ οἰκογένειαι τοῦ συλλόγου «Ὁμόνοια» καὶ ἐτέλεσαν κατὰ τὰ ἐν Εὐρώπῃ ἐπικρατοῦντα ἔθιμα τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ νέου ἔτους.

Ἡ ἑσπερὶς ἦν ποικιλωτάτη, ἰδίως δὲ ποιητικὸν τὸ ᾆσμα τῶν παίδων, ἐκτελεσθὲν ὑπὸ μικροσκοπικοῦ χοροῦ μετὰ θελγούσης χάριτος, καθ' ὃ διεκρίθη ἡ μικρὰ Λιλή, ὡς ἐξ οὐρανοῦ ἀπεσταλμένος ἄγγελος, ὅπως παρουσιάσῃ τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων, ὅπερ πλουσίως φωτιζόμενον καὶ κατάμεστον στολισμάτων, δώρων καὶ γλυκυσμάτων, ἐπεσπάσατο τὸν γενικὸν θαυμασμὸν μικρῶν καὶ μεγάλων.

Ἡ χαρμόσυνος αὕτη ἑορτή, ἣν ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας αὐτῶν ὁ ἡμέτερος ἀρχιεπίσκοπος σεβ. κ. Δὲ Ἄγγελις καὶ ὁ ἐνταῦθα παρεπιδημῶν ἐπίσκοπος Τήνου σεβ. κ. Καστέλλης, διεξήχθη ἐν παραδειγματικῇ τάξει, μὲ ὅλην τὴν ζωηρότητα, τὴν φαιδρότητα καὶ τὴν σεμνότητα, τὴν ἁρμόζουσαν εἰς τὴν λαμπροτέραν τοῦ χριστιανισμοῦ πανήγυριν.

Ἡ *Ἁρμονία* εὔχεται εἰς τὴν «Ὁμόνοιαν» ἵνα φέρῃ πάντοτε ὑπερηφάνως τὸ ὡραῖον τοῦτο ὄνομα καὶ οὐδέποτε νὰ συγκινήσῃ αὐτὴν ἕτερον γεγονός, πλὴν τῆς χαρᾶς καὶ εὐτυχίας τῶν μελῶν αὐτῆς.

Τὰ νέα χαρτονομίσματα

Πλὴν τῶν μονοδράχμων, ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας καὶ δίδραχμα, νέου ἐπίσης τύπου καὶ ὡραιότατα. Ὁ χρωματισμὸς εἶναι εἰς μὲν τὰ τῆς Ἐθνικῆς χρώματος κυανοῦ, εἰς τὰ τῆς Ἰονικῆς χρώματος σκωριόχρου, εἰς δὲ τὰ Ἠπειροθεσσαλίας χρώματος πρασίνου, συμφώνως πρὸς τὸ πρό τινος χρόνου ἐκδοθὲν Β. διάταγμα, τὸ ἐπιτρέψαν εἰς τὰς τρεῖς Τραπέζας νὰ μεταβάλωσι τὸν τύπον τῶν κερματικῶν γραμματίων 1 καὶ 2 δραχ.

Ὁ κ. Ὠμόλλ.

Ἠγγέλθη ἐκ Παρισίων, ὅτι ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις προήγαγεν εἰς τὸν χρυσοῦν σταυρὸν τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς τὸν διευθυντὴν τῆς ἐνταῦθα γαλλικῆς Σχολῆς κ.

Η ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ ΕΛΕΟΥΣ

Ὡμόλλ. Εἰς τὴν ἔνδειξιν ταύτην τῆς τιμῆς προέβη ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις διὰ τὰς ἐξόχους ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας ὁ κ. Ὡμόλλ παρέσχεν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην ἐν γένει διὰ τῶν δελφικῶν ἀνασκαφῶν.

Γεῦμα παρὰ τῇ Ἰταλικῇ Πρεσβείᾳ.

Τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων παρετέθη ἐπίσημον γεῦμα ἐν τῇ Ἰταλικῇ Πρεσβείᾳ τῷ Σεβ. ἡμῶν Ἀρχιερεῖ, ἐν ᾧ παρεκάθησαν ὁ Ἰταλὸς πρόξενος Πειραιῶς μετὰ τῆς κυρίας του καὶ ἅπας ὁ ἐν Ἀθήναις καθολικὸς κλῆρος.

Ἀφίξεις

Ἀφίκετο ἐνταῦθα ὁ Αἰδ. Δὸν Πέτρος Βιτάλης, μυστικὸς θαλαμηπόλος τῆς Α. Ἁγιότητος καὶ ἀρχιεπισκοπικὸς Τοποτηρητὴς ἐν Πάτραις.

Η ΡΩΣΣΙΑ

ΚΑΙ Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

[Ἐν παρελθόντι ἡμῶν φύλλῳ κατεχωρήσαμεν διατριβὴν τοῦ ἡμετέρου ἐκ Κων/πόλεως ἀνταποκριτοῦ ἀναγράφοντος ἐν περιλήψει τὴν ὄντως ἀξιόλογον πραγματείαν τοῦ λογίου πατρὸς Αἰδ. Τοντίνη περὶ ἑνοποιήσεως τοῦ ἡμερολογίου, ἣν ἀπήγγειλεν ἐν τῷ ἐν Κων/πόλει Ἑλλην. Φιλολογικῷ Συλλόγῳ παρουσίᾳ πλείστων διακεκριμένων ἀνδρῶν. Ἤδη ἀνευρίσκομεν αὐτολεξεὶ ταύτην ἐν τῇ «Ἐπιθεωρήσει» μεταφέρομεν δὲ ἀσμένως ἐν ταῖς στήλαις ἡμῶν ἔχουσαν ὡς ἑξῆς:]

Ὅτε πρὸ διετίας ἔσχον τὴν τιμὴν ὅπως γένωμαι δεκτὸς ἵνα ἀποτείνω πρὸς ὑμᾶς, ἀπὸ τοῦ τόπου τούτου, τὸν λόγον, ὅπως ὑποκινήσω τὸ ἐνδιαφέρον ὑμῶν ὑπὲρ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ ὑμετέρου ἡμερολογίου, εὐηρεστήθητε ἵνα συμπάθειαν ἐπιδείξησθε πρὸς τὰς προσπαθείας μου, καὶ διατυπώσητε πρός με τὰς προσηκούσας ἐνθαρρύνσεις, διαβεβαιώσητέ με δὲ ὅτι τὴν ἐπιθυμίαν τῆς μεταρρυθμίσεως συνεμερίζοντο πλεῖστοι ὅσοι μεταξὺ ὑμῶν, ἀλλ' ὅμως πάντα ταῦτα κατέληγον ὁμοιοτύπως εἰς τὴν αὐτὴν παρατήρησιν, διατυπουμένην τρόπον τινὰ ὡς ἐπῳδὸν «Τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς Ρωσσίας». Τούτου ἕνεκεν ἐζήτησα καὶ ἐγὼ καὶ ἔσχον τὴν ἀπαιτουμένην ἄδειαν ὅπως εἰσέλθω εἰς Ρωσσίαν. Χάρις εἰς εὐνοϊκὴν τῶν περιστάσεων συνδρομήν, ἐσχετίσθην ἐκεῖ μετὰ τῶν ἐπισήμων ἀντιπροσώπων τῆς ρωσσικῆς γνώμης. Ἡ κυβέρνησις—τὴν καθαρὰν λέγω ὑμῖν ἀλήθειαν — ἐπέδειξεν οὐχὶ μόνον προθυ-

μίαν, ἀλλὰ τρόπον τινὰ σπουδὴν πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν μελετῶν μου, αἵτινες καὶ ἐπεστέφθησαν διὰ τῆς πρὸς ἐμὲ ἀνακοινώσεως μυστικοῦ τινος ὑπομνήματος, ἐκτυπωθέντος ὑπὸ τῆς ἰδιαιτέρας γραμματείας τοῦ αὐτοκράτορος τὸ 1879 καὶ πραγματευομένου περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Ἡμερολογίου. Ἀποκτήσας τούτου ἕνεκεν ἱκανὰ ἐπιχειρήματα ὅπως θεωρῶ ἐμαυτὸν ὡς ἱκανὰς κεκτημένον πληροφορίας περὶ τῶν διαθέσεων τῆς Ρωσσίας ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ Ἡμερολογίου, ἐσκέφθην ὅτι δικαίως ἐνδιαφέρεσθε ἵνα μάθητε ἂν ἐλπίδας ἢ ἀποθαρρύνσεις ἀποκομίζων ἀπῆλθον ἐκ Ρωσσίας. Ἰδοὺ ὅθεν ἄνευ περιστροφῶν ἡ πεποίθησίς μου, ἥτις ἔχω τὴν βεβαιότητα ὅτι καὶ παρ' ὑμῶν ἀσπαστὴ γενήσεται. Ἡ Ρωσσία ἐπιθυμεῖ τὴν μεταρρύθμισιν, ἐπιθυμεῖ δὲ αὐτὴν κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον οὐδόλως εὐάρεστόν ἐστιν αὐτῇ, τὸ ἀποδίδειν εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἣν ἀντιπροσωπεύει, τὴν στενοχωρίαν καὶ τὰς περιπλοκάς, ἃς ὑφίσταται ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ διεθνὴς ἐπικοινωνία ἐκ τῆς διαφορᾶς ταύτης τῶν Ἡμερολογίων. Ἀλλ' ἡ Ρωσσία μόνη, παρὰ τὰ λεγόμενα, ἀδυνατεῖ νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸ Ἡμερολόγιον αὐτῆς ἄνευ τῆς συνδρομῆς τοῦ Πατριαρχείου τῆς Κων/πόλεως, τοὐντεῦθεν δὲ καὶ προκύπτει ὅτι ἡ μεταρρύθμισις συντελεσθήσεται, καὶ δὴ οὐκ εἰς μακρόν, ἂν τὸ Πατριαρχεῖον βοηθήσῃ ἢ μᾶλλον εἰπεῖν συνεχίσῃ τὴν ὑποβοήθησιν τῶν προσπαθειῶν τῆς Ρωσσίας.

Ἀρχόμενος τοῦ λόγου μου, ὀφείλω νὰ καταδείξω πρῶτον ὑμῖν ὅτι ἡ Ρωσσία εἰλικρινῶς ἐφίεται τῆς μεταρρυθμίσεως, εἶτα δὲ ὅτι ἡ μεταρρύθμισις αὕτη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συντελεσθῇ ἄνευ τῆς συνεργασίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς Κων/πόλεως καὶ τέλος ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον ἤρξατο ὑποβοηθοῦν τὴν Ρωσσίαν. Εἰλικρινῶς πάντες θέλομεν εὐαρεστηθῇ ἐπὶ τούτῳ, οὕτω δὲ καὶ ὁ ὑπὲρ τοῦ Ἡμερολογίου ἀγὼν θέλει κερδίσῃ τι τὴν ἑσπέραν ταύτην.

Ἐπιτρέψατέ μοι ἵνα πρῶτον ὑπομνήσω ὑμῖν τὴν εὐχὴν ἥτις διετυπώθη ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Συνεδρίου τῆς Στατιστικῆς, τοῦ συνελθόντος τῷ 1842 ἐν Βερολίνῳ. Ἡ εὐχὴ αὕτη ἰδιάζουσαν προσέλαβε σημασίαν ἐκ τῆς περιστάσεως καθ' ἣν διετυπώθη, ὑπεστηρίχθη δὲ θερμῶς ὑπὸ τοῦ παρόντος ἀντιπροέδρου τῆς ρωσσικῆς αὐτοκρατορικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας, τοῦ προέδρου αὐτῆς ὄντος πάντοτε ἑνὸς ἐκ τῶν μεγάλων δουκῶν. Τὸ ὄνομα αὐτὸ ἁπλῶς τοῦ κ. Πέτρου Πέτροβιτς Σιμένωφ μὲ ἀπαλλάσσει παντὸς σχολίου, διότι ἔστιν ὁ ἀνὴρ εἷς ἐκ τῶν σοφωτέρων καὶ τῶν μᾶλλον τιμωμένων ἐν πάσῃ τῇ Ρωσσίᾳ. Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ εὐχή, ἣν αὐτὸς οὗτος κατὰ τὸ 1862 ἐπεφορτίσθη ἵνα διαβιβάσῃ τῇ κυβερνήσει τῆς χώρας αὐτοῦ.

«Τὸ Διεθνὲς Στατιστικὸν Συνέδριον ἀναγνωρίζον ὅτι ὁ κυριώτερος σκοπὸς τῆς ἱδρύσεως αὐτοῦ ἔγκειται ἐν τῇ τελειοποιήσει τῶν ποικίλων στατιστικῶν δημοσιεύσεων ἃς τὰ διάφορα κράτη ἀναλαμβάνουσι καὶ ἐν τῇ ὁμοιομόρφῳ αὐτῶν καταστρώσει, ἥτις ἀπαιτεῖται ἵνα ἐπιτευχθῇ ἡ σύγκρισις τῶν ἐν αὐταῖς ἀναγραφομένων ἀποτελεσμάτων».

«Λαμβάνον ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐπὶ διαφόρων σπουδαίων σημείων τῆς διεθνοῦς ἐπιστήμης παραδείγματος χάριν διὰ τὴν μελέτην τῆς διανομῆς τῶν κατὰ τόπους γεννήσεων καὶ θανάτων ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς διαφόρους μῆνας τοῦ ἔτους, διὰ τὰς μετεωρολογικὰς παρατηρήσεις, διὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐμφανίσεως τῶν ἐπιδημιῶν καὶ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς διαρκείας αὐτῶν, διὰ πολλὰς ἄλλας ἰατρικὰς κτλ. παρατηρήσεις τὸ ὁμοιόμορφον ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ χρόνου ἔστιν ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον».

«Λαμβάνον ἐπίσης ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀνάγκη αὕτη ἐστὶν ὑπεράγαν καταληπτὴ δι' ἕκαστον εἶδος διεθνῶν σχέσεων, διὰ τὸ ἐμπόριον, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπὸ τῶν διαφόρων κλάδων τῆς βιομηχανίας παρεχομένων προσόδων, διὰ τοὺς σιδηροδρόμους καὶ τὴν ἁπλοποίησιν ποικίλων λογιστικῶν πράξεων».

«Ἐκφράζει εὐσεβάστως τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ, ἵνα ἡ κυβέρνησις τῆς Α. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας καὶ ἐν γένει πάντες οἱ εἰς τὸ ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν θρήσκευμα ἀνήκοντες χριστιανοὶ ἀποδεχθῶσι πρὸς καταμέτρησιν τοῦ χρόνου τὸ ἐν Εὐρώπῃ χρησιμοποιούμενον γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον».

Μίαν παρατήρησιν ἔχω νὰ διατυπώσω ἐνταῦθα. Ἡ εὐχὴ αὕτη, ἀναγομένη εἰς τὸ 1862 ἀποδείκνυσιν ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἤδη, ἤτοι πρὸ 33 ἐτῶν ἡ τοῦ Ἡμερολογίου διαφορὰ ἀπετέλει διὰ τὴν ἐπιστήμην, δι' ἑκάστην τάξιν διεθνῶν σχέσεων, διὰ τὸ ἐμπόριον κτλ. σπουδαίαν στενοχωρίαν. Προσπαθήσατε λοιπὸν ἵνα

SILVIO PELLICO

ΑΙ ΦΥΛΑΚΑΙ ΜΟΥ

Καὶ πλησιάσας τὴν σανίδα μου, μοὶ ἔψαυσεν ἐκ νέου τὸν σφιγμόν, κύπτων μετὰ στενοχωρίας ὅπως μὲ παρατηρήσῃ ὡς πατὴρ ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ ἀσθενοῦς υἱοῦ του.

—Καὶ τώρα ἐνθυμοῦμαι, αὔριον εἶνε Πέμπτη! ἐψιθύριζε μεταξὺ τῶν ὀδόντων του· ἀκόμη εἶνε Πέμπτη!

—Καὶ τί θέλεις νὰ εἴπῃς μὲ αὐτό;

—Ὅτι ὁ ἰατρὸς δὲν ἔρχεται συνήθως παρὰ τὴν Δευτέραν, Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν τὸ πρωΐ καὶ δυστυχῶς αὔριον δὲν θὰ ἴδῃ τὸν κύριον.

—Μὴ ἀνησυχῇς δι' αὐτό!

—Νὰ μὴ ἀνησυχῶ! νὰ μὴ ἀνησυχῶ! ὅλη ἡ πόλις ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἀφίξεως τῶν κυρίων τούτων, ὁ ἰατρὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἀγνοεῖ. Καὶ διατί ἄρα γε νὰ μὴ ἔλθῃ καὶ μία φορὰ ἐκτάκτως;

—Τίς εἶδε ἐὰν δὲν ἔλθῃ αὔριον ἂν καὶ Πέμπτην;

Ὁ γέρων δὲν εἶπεν ἄλλο τι, ἀλλὰ μοὶ ἔθλιψε ἰσχυρῶς τὴν χεῖρα οὕτως, ὥστε νὰ μεταβάλω σκέψιν. Ἂν καὶ μοὶ ἐπόνεσε, ἠσθάνθην ἐκ τούτου ἀληθῆ εὐχαρίστησιν. Εὐχαρίστησιν ἐμοίαν πρὸς ἐκείνην, ἣν αἰσθάνεται ἐραστὴς ἐὰν τύχῃ ἡ ἐρωμένη του χορεύουσα νὰ τῷ πατήσῃ τὸν πόδα· ὁ πόνος θὰ τὸν ἔκαμνε σχεδὸν νὰ κραυγάσῃ, ἀλλὰ τοὐναντίον, μειδιᾷ εἰς τὴν φίλην του καὶ λογίζεται εὐτυχὴς δι' αὐτό.

ΚΕΦ. LXI.

Τὴν πρωΐαν τῆς Πέμπτης, ἀφοῦ διῆλθον φρικωδεστάτην νύκτα, ἐξησθενημένος, μὲ τὰ ὀστᾶ συντετριμμένα ἐκ τῆς σκληρότητος τῶν σανίδων, ἠσθάνθην ἐμαυτὸν περιχυνόμενον ὑπὸ ἀφθόνου ἱδρῶτος. Ἦλθον νὰ μ' ἐπιθεωρήσωσι. Ὁ ἐπιθεωρητὴς δὲν εἶχεν ἔλθει. Ἐπειδὴ τὴν ὥραν ταύτην τῷ ἦτο δύσκολον. ἦρξατο ὀλίγον βραδύτερον.

Λέγω εἰς τὸν Σχίλλερ:—Ἰδὲ πῶς εἶμαι μούσκευμα ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα καὶ ὁ ἱδρὼς ἤρχιζε νὰ ψύχηται ἐπὶ τοῦ σώματός μου ἔχω ἀνάγκην ν' ἀλλάξω ἀμέσως ὑποκάμισον.

—Δὲν γίνεται!—μοὶ ἀνέκραξεν ἀποτόμως. Ἰδιαιτέρως ὅμως μοὶ ἔνευσε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ διὰ τῆς χειρός. Ἀφοῦ δὲ ὁ δεκανεὺς καὶ οἱ φρουροὶ ἐξῆλθον, μοὶ ἔκαμε νέον σημεῖον ἐπανακλείων τὴν θύραν.

Μετά τινας στιγμὰς ἀνεφάνη, φέρων μοι ἓν τῶν ὑποκαμίσων του δὶς μακρότερον τοῦ ὅλου ἀναστήματός μου.

—Εἶνε ὀλίγον μακρὸν διὰ τὸν κύριον, λέγει, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἄλλο ἐδῶ αὐτὴν τὴν στιγμήν.

—Σ' εὐχαριστῶ, φίλε μου· ἀλλὰ ἀφοῦ ἔφερα εἰς τὸ Σπιελβέργ ἓν δέμα ἀσπρόρρουχα, ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ μοὶ ἀρνηθοῦν τὴν χρῆσιν τῶν ὑποκαμίσων· λάβε τὴν καλοσύνην νὰ ὑπάγῃς εἰς τοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃς ἓν ἀπ' αὐτά.

—Κύριε, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σᾶς ἀφίσωμεν κανὲν ἀπὸ τὰ ἀσπρόρρουχά σας. Ἕκαστον Σάββατον θὰ σᾶς δίδουν ἓν ὑποκάμισον νυκτικόν, ὅπως εἰς ὅλους τοὺς φυλακισμένους.

—Ἔντιμε γέρων, τῷ λέγω, βλέπεις εἰς ποίαν κατάστασιν εἶμαι· πιθανὸν νὰ ἐξέλθω ζωντανὸς ἀπ' ἐδῶ, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ δυνηθῶ νὰ σὲ ἀνταμείψω.

—Ἔλα λοιπόν, κύριε! ἀνέκραξε ἔλα λοιπόν! νὰ θέλῃς ν' ἀνταμείψῃς ἐκεῖνον, ὅστις δὲν δύναται εἰς τίποτε νὰ σὲ ὠφελήσῃ! εἰς ἐκεῖνον, ὅστις μόλις δύναται νὰ δανείσῃ κρυφίως εἰς ἕνα ἀσθενῆ κάτι τι διὰ νὰ σκουπίσῃ τὸ σῶμα του, τὸ καταβρεχόμενον ὑπὸ τοῦ ἱδρῶτος!

Καὶ ῥίψας μοι ἀποτόμως τὸ μακρὸν αὐτοῦ ὑποκάμισον ἐπὶ τῆς ῥόχεως, ἀπῆλθε ψιθυρίζων καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν μετὰ θορύβου.

Μετὰ δύο περίπου ὥρας μοὶ ἐκόμισεν ἓν τεμάχιον μέλανος ἄρτου.

ἀντιληφθῆτε ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν τὰς ἀπὸ τοῦ 1862 καὶ ἐφεξῆς ἐπιτευχθείσας προόδους ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ταῖς διεθνέσι σχέσεσι, τῷ ἐμπορίῳ κτλ. καὶ κρίνατε ὑμεῖς αὐτοί ἂν ἡ στενοχωρία αὕτη, ἥτις τότε εἰσέτι ἦν σπουδαία, δὲν ἀπέβη σήμερον ὅλως ὑπερβολική! Ἐξακολουθῶ. Ἐν Πετρουπούλει συνεστήθην ὑπὸ τῆς πρεσβείας μου,—ἐπωφελοῦμαι δὲ τῆς παρούσης εὐκαιρίας ἵνα δημοσίᾳ εὐχαριστήσω τὴν κυβέρνησιν τῆς πατρίδος μου ἐπὶ τῇ ὑποστηρίξει ἣν ἡ διπλωματία αὐτῆς παρέσχε πάντοτε ταῖς προσπαθείαις μου.— Συνεστήθην λοιπὸν ὑπὸ τῆς πρεσβείας μου πρὸς τὸν γερουσιαστὴν Σεμένωφ. Ἡ εὐχὴ τοῦ ἐν Βερολίνῳ συνεδρίου τῶν στατιστικῶν ἐκφράζει ὑμῖν τὴν ὑποδοχήν, ἧς παρ' αὐτῷ ἔτυχον, ἀλλὰ πρὸς τούτοις καὶ ἡ ἰδιότης αὐτοῦ ὡς πραγματικοῦ προέδρου τῆς αὐτοκρατορικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας ἐπέβαλεν αὐτῷ, ἵνα μὴ ἐπιδράσῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐπὶ τῆς γνώμης τῶν συναδέλφων αὐτοῦ. Ἄλλως τε τὸ ζήτημα ἀνῆκεν εἰς τὸν κύκλον τοῦ μαθηματικοῦ τμήματος τῆς Ἑταιρίας δι' ὃ καὶ παρέσχε μοι σύστασιν πρὸς τὸν στρατηγὸν Τιλλώ, πρόεδρον τοῦ τμήματος τούτου.

(Ἕπεται συνέχεια)

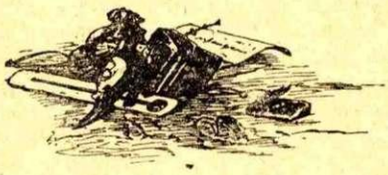

Η ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ ΕΛΕΟΥΣ

(Διήγημα)

Οὐδέποτε ἐν τῷ βίῳ μου συνήντησα τοσαύτην ἀθλιότητα καὶ πενίαν, οἵαν ἐν μικρῷ τινι οἰκίσκῳ τοῦ χωρίου Ναρλὶ-Δερέ. Ἐντὸς τρωγλοειδοῦς δωματίου, ἔνθα τὰ ἀντὶ τοίχων σανιδώματα ἀφήνουσι νὰ διεισδύωσιν ἡλιακαί τινες ἀκτῖνες, νεαρὰ κόρη φαίνεται συσσωρευμένη ἐπὶ τῆς κλίνης της, καὶ παρ' αὐτῇ ἑτέρα νεᾶνις, ὀνόματι Ἰωάννα. Ἦσαν ἀδελφαί. Ἐν τῷ δωματίῳ τούτῳ καὶ τὰ μᾶλλον χρήσιμα ἔπιπλα ἐλλείπουσι· πρὸ πολλοῦ ἡ Ἰωάννα ἐπώλησεν αὐτά, ἵνα ἀγοράσῃ ἄρτον διὰ τὴν κατάκοιτον μικρὰν ἀδελφήν της. Ἀλλ' ἤδη οὐδὲν ἀπολύτως ἀπέμεινε καὶ ἡ Ἰωάννα πῶς θὰ δυνηθῇ νὰ ζήσῃ καὶ ἑαυτὴν καὶ τὴν ἀδελφήν της; Οἴμοι! ἀνέκραζεν, ἄλλοτε εἴμεθα τόσον εὐτυχεῖς, σήμερον κινδυνεύομεν ν' ἀποθάνωμεν τῆς πείνης. Ἀλλ' ἐνῷ ἡ τάλαινα κόρη, καταπνίγουσα ἐν τοῖς δακρύοις τὴν λύπην της, ἠγείρετο ἵνα βοηθήσῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, ἥτις ἐν τῇ ἐξάψει τοῦ πυρετοῦ ἐσπαράσσετο ἐπὶ τῆς κλίνης, αἴφνης ἀκούει κτύπημα εἰς τὴν θύραν. Ἡ Ἰωάννα, ἀπομάξασα ἐπιμελῶς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν της τὰ δάκρυα, προσεπάθησεν ὅσῳ προχείρως ἠδύνατο νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν γαλήνην ἐπὶ τοῦ τεθλιμμένου προσώπου της, καὶ ἔδραμεν ἵνα ἀνοίξῃ τὴν θύραν. Ἀλλ' ὁποία κατάπληξις! Μία τῶν ἀδελφῶν τοῦ ἐλέους ἵστατο πρὸ τῆς θύρας

—Μὴ ἐκπλήττεσθε, εἶπεν, Ἰωάννα, διὰ τὴν πρωινήν μου ταύτην ἐπίσκεψιν. Ἔμαθον σήμερον ὅτι ἡ ἀδελφή σας βαρέως ἀσθενεῖ καὶ προθύμως ἔρχομαι νὰ τῇ παράσχω τὴν συνδρομήν μου.

— Ἀλλὰ δὲν σᾶς ἐκάλεσα . . . ἀπεκρίθη τραυλίζουσα ἐκ ταραχῆς ἡ Ἰωάννα.

Αὐτὴ ἥτις ἄλλοτε ἦτο πλουσία καὶ εὐϋπόληπτος ἐν τῇ κοινωνίᾳ, δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῇ ἵνα **τῶν πτωχῶν** ἡ ἀδελφὴ ἐπιμεληθῇ τὴν θνήσκουσαν ἀδελφήν της. Ἡ στέρησις καὶ ἡ πενία δὲν ἐδάμασε τὸν ἐγωισμὸν τῆς πάλαι ποτὲ κόρης τῶν αἰθουσῶν.

Ἡ ἀγαθὴ ἀδελφή, ἥτις ἐκ πείρας ἐγνώριζε τὰς ἀθλιότητας τῶν ἀνθρώπων, διεῖδε τὴν μυχίαν σκέψιν τῆς κόρης ἐν τῇ ἐκφράσει τῆς μορφῆς αὐτῆς, καὶ ἔσπευσε διὰ μειλιχίων λόγων νὰ διαβεβαιώσῃ αὐτήν, ὅτι ἡ ἐπίσκεψις αὐτῆς οὐδὲν εἶχε τὸ ταπεινωτικόν. Καὶ ταῦτα λέγουσα μὲ τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χείλη ἐπλησίασε τὴν κλίνην τῆς ἀσθενοῦς, καὶ ἀφοῦ παρετήρησε τὸ πρόσωπον αὐτῆς, εἶπε τῇ Ἰωάννᾳ: Τέκνον μου, ἡ ἀδελφή σου εἶνε βαρέως ἀσθενής, ἀλλὰ μὴ φοβοῦ, ὁ Θεὸς εἶνε τόσῳ φιλέλεος, ὥστε εἶμαι βεβαία, ὅτι δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ δείξῃ καὶ διὰ σᾶς τὴν εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ. Ἐπιτρέψατέ μοι ὅμως, κόρη μου, μίαν χάριν νὰ σᾶς ζητήσω. Ποίαν; Νὰ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ ἀναλάβω τὴν περιποίησιν τῆς ἀδελφῆς σας καὶ θὰ προσπαθήσω, ὅσον δυνηθῶ, ν' ἀποδώσω εἰς αὐτὴν τὴν ὑγείαν. Καὶ καλεῖτε χάριν τοῦτο, ὅπερ ἤρμοζε μᾶλλον καλωσύνην νὰ εἴπητε; Ἀφήσατε τὰ φιλοφρονήματα, τέκνον μου· καθῆκον ἡμῶν καὶ εὐτύχημα θεωροῦμεν πάντοτε νὰ περιθάλπωμεν τοὺς πτωχοὺς ἀσθενεῖς. Ἀ-

---

—Ἰδού, μοὶ λέγει, ἡ τροφὴ δύο ἡμερῶν.

Εἶτα ἤρχισε νὰ περιπατῇ θυμωμένος.

—Τί ἔχεις; τὸν ἠρώτησα· εἶσαι θυμωμένος ἐναντίον μου; Ἐδέχθην τὸ ὑποκάμισον, τὸ ὁποῖον εἶχες τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ προσφέρῃς.

—Εἶμαι θυμωμένος ἐναντίον τοῦ ἰατροῦ, ὅστις ἠμποροῦσε κάλλιστα, ἂν καὶ σήμερον εἶνε Πέμπτη, νὰ λάβῃ τὸν κόπον νὰ ἔλθῃ!

—Ὑπομονή! λέγω.

Ἔλεγον «ὑπομονή!» ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ εὕρω τὸ μέσον τοῦ νὰ κοιμηθῶ ἐπὶ τῶν γυμνῶν ἐκείνων σανίδων ἄνευ προσκεφαλαίου· ὅλα τὰ ὀστᾶ μου μοὶ ἐπόνουν.

Τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, τὸ γεῦμα μοὶ ἐκομίσθη ὑφ' ἑνὸς καταδίκου, συνοδευομένου ὑπὸ τοῦ Σχίλλερ. Τὸ γεῦμα ἀπετελεῖτο ἐκ δύο μικρῶν σιδηρῶν, πινακίων, ὧν τὸ μὲν περιεῖχε ἀηδέστατον ζωμόν, τὸ δὲ χόρτα παρασκευασμένα μετὰ σάλτσας, ὥστε ἡ ὀσμὴ καὶ μόνη ἐπροξένει ἀηδίαν,

Προσεπάθησα νὰ λάβω κοχλιάριά τινα ζωμοῦ, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον.

Ὁ Σχίλλερ μοὶ ἐπανελάμβανε: — Ὁ κύριος νὰ πάρῃ θάρρος· νὰ προσπαθήσῃ νὰ συνηθήσῃ τὰ φαγητά· ἄλλως θὰ τοῦ συμβῇ ὅ,τι συνέβη ἤδη εἰς ἄλλους, νὰ τρώγῃ μόνον ὀλίγον ψωμὶ καὶ ν' ἀποθάνῃ ἔπειτα ἀπὸ στενοχωρίαν.

Τὴν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς ἀφίχθη τέλος ὁ ἰατρὸς Μπάγιερ. Μὲ εὗρε πυρέσσοντα, μοὶ ἐχορήγησεν ἓν ἀχυρόστρωμμα καὶ ἀντέστη ἵνα μὴ μεταφερθῶ ἐκ τοῦ ὑπογείου εἰς τὸ ἀνώτερον πάτωμα. Ἦτο ἀδύνατον, διότι ἐν αὐτῷ δὲν ὑπῆρχε θέσις. Ἀλλ' ἐγένετο ἀναφορὰ εἰς τὸν κόμητα Μιτρόβσκη, διοικητὴν τῶν δύο ἐπαρχιῶν Μοραβίας καὶ Σιλεσίας, διαμένοντα εἰς Μπρούν, ὅστις ἀπήντησεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἀσθένειά μου ἦτο σοβαρά, ἔπρεπε νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ γνώμη τοῦ ἰατροῦ.

Εἰς τὸ δοθέν μοι ἤδη δωμάτιον εἰσέδυεν ὀλίγον φῶς· ἐγὼ δὲ ἀναρριχώμενος εἰς τὸ σιδηρόφραγμα τοῦ στενοῦ παραθύρου παρετήρουν τὴν κοιλάδα ὅπου ἔβλεπον μέρος τῆς πόλεως Μπρούν, ἓν προάστειον ὅπου εὑρίσκοντο πολλοὶ λαχανόκηποι, τὸ νεκροταφεῖον, ἡ μικρὰ λίμνη τῆς Σαρτρὲζ καὶ οἱ κατάφυτοι λόφοι οἵτινες μᾶς ἐχώριζον τῶν περιφήμων πεδίων τοῦ Ἀούστερλιτζ.

Ἡ θέα αὕτη μ' ἔτερπε. Ὤ! πόσον θὰ ἤμην εὐτυχὴς ἐὰν τὴν ἀπελάμβανον μετὰ τοῦ Μαροντσέλλι!

ΚΕΦ. LXII.

Ἐν τούτοις μᾶς ἡτοίμαζον ἐνδύματα φυλακισμένων· μετὰ πέντε ἡμέρας μοὶ ἔφερον τὸ ἰδικόν μου.

Συνίστατο εἰς πανταλόνιον ἐκ χονδροῦ ὑφάσματος, οὗτινος τὸ δεξιὸν σκέλος ἦτο τεφρόχρουν, τὸ δὲ ἀριστερὸν Capicine ἐξ ἑνὸς ἀμπεχόνου ἐκ δύο χρωμάτων καθ' ὅμοιον τρόπον διατεταγμένων καὶ ἑνὸς ἐπανωφορίου ἐκ δύο ὁμοίων χρωμάτων, ἀντιστρόφως ὅμως τοποθετουμένων, ἦτο τὸ Capicine χρῶμα πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ τὸ τεφροειδὲς πρὸς τ' ἀριστερά. Αἱ περικνημίδες ἦσαν ἐκ χονδροῦ μαλλίου· τὸ ὑποκάμισον ἐξ ὑφάσματος λινοῦ πλήρους ἀνησυχαστικῶν κόμβων—ἀληθὲς Cilice· καὶ περὶ τὸν λαιμὸν μικρὸν τεμάχιον ὑφάσματος ὁμοίου τὸ τοῦ ὑποκαμίσου. Τὰ ὑποδήματα ἦσαν μεθ' ἱμάντων ἐκ σκληροῦ δέρματος. Ὁ πῖλος ἦτο λευκός. Τὰ δεσμὰ εἰς τοὺς πόδας συνεπλήρουν τὴν εἰκόνα ταύτην· συνίσταντο εἰς ἅλυσσον ἀρχομένην ἀπὸ τῆς μιᾶς κνήμης εἰς τὴν ἑτέραν καὶ εἰς τὰ ἄκρα συνεδέοντο ὑπὸ κρίκων σφυρηλατουμένων ἐπὶ ἄκμονος. Ὁ κλειθροποιὸς ὅστις μοὶ ἔκαμε τὴν ἐργασίαν ταύτην εἶπεν εἰς ἕνα τῶν φυλάκων. νομίζων ὅτι δὲν ἠννόουν τὴν γερμανικήν.

—Καθὼς εἶνε ἀσθενής, καλὸν θὰ ἦτο ν' ἀποφύγωμεν αὐτὴν τὴν ἐργασίαν· δὲν θὰ περάσουν δύο μῆνες ὅπου ὁ ἄγγελος τοῦ θανάτου θὰ ἔλθῃ νὰ τὸν πάρῃ.

—Möehte es seyn! (Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ ἐὰν εἶνε ἔτσι!)—τῷ λέγω κτυπῶν αὐτὸν διὰ τῆς χειρὸς ἐπὶ τοῦ ὤμου.

Ὁ δυστυχὴς ἄνθρωπος ἐξεπλάγη καὶ ἔμεινε ἄναυδος· εἶτα μοὶ λέγει:

—Ἐλπίζω ὅτι δὲν εἶμαι προφήτης καὶ ἐπιθυμῶ ἵνα τὸν κύριον τὸν πάρῃ ἄλλος ἄγγελος καὶ ὄχι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀνέφερα.

—Μᾶλλον παρὰ νὰ ζῶ τοιουτοτρόπως, δὲν νομίζεις, ἀπαντῶ, ὅτι ὁ ἄγγελος τοῦ θανάτου θὰ ἦτο ὁ μᾶλλον ἐπιθυμητός;

Ἔκαμε σημεῖον συναισθήσεως καὶ ἀπῆλθε πλήρης συμπαθείας πρὸς ἐμέ.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΔΥΤΙΚΩΝ			ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ		
Ἰανουάριος.					**Δεκέμβριος.**
Θεμιστοκλέους τοῦ ὁμολογητοῦ.	11	Σάββ.	30		Ἀνυσίας τῆς ἱερομάρτυρος.
Τατιανῆς μάρτυρος.	12	Κυριακ.	31		Μελάνης τῆς ὁσ. ἀπόδ. τῶν Χριστουγ.
					Ἰανουάριος.
Ἀπόδοσις Θεοφανείων καὶ Λεοντίου ἐπισκόπου.	13	Δευτέρα	1		Ἡ περιτομὴ τοῦ Χριστοῦ. Βασιλείου τοῦ Μεγάλου. Ἀργία.
Ἰλαρίου ἐπισκόπου.	14	Τρίτη	2		Προεόρτια τῶν Θεοφανείων. Σιλβέστρου Πάπα Ῥώμης.
Παύλου τοῦ πρώτου ἐρημίτου.	15	Τετάρτ.	3		Μαλαχίου τοῦ προφ. καὶ Γορδίου μάρτ.
Μαρκέλλου Πάπα Ῥώμης μάρτυρος.	16	Πέμπτ.	4		Ἡ Σύναξ. τῶν 70 Ἀποστόλων καὶ Θεοκτίστου τοῦ ὁσίου.
Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου ἐρημίτου.	17	Παρασ.	5		Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ μαρτ. Συγκλητικῆς τῆς ὁσίας.
Ἕδρα ἁγ. Πέτρου ἐν Ῥώμῃ καὶ Ἀθηνογένους Θεολόγου.	18	Σάββ.	6		Τὰ Ἅγ. Θεοφάνεια τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ. Κανούτου βασιλέως.	19	Κυριακ.	7		Ἡ Σύναξ. τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτισ. Ἰωάννου. Ἀργία.
Φαβιανοῦ καὶ Σεβαστιανοῦ μαρτύρων.	20	Δευτέρα	8		Δομνίκης τῆς ὁσ. Γεωρ. τοῦ Χοζεβίτου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκ τῆς πολιτικῆς ὑπὸ Εὐαγόρου.

Παπισμὸς καὶ ὀρθοδοξία.

Ἡ «Ἁρμονία» ἐν Κερκύρᾳ.

Ὁ ἔξω κόσμος.

Ἡ «Ἁρμονία» ἐν Σμύρνῃ ὑπὸ Σμυρναίου.

Κοινωνικαὶ Εἰδήσεις.

Ἡ Ρωσσία καὶ ἡ μεταρρύθμισις τοῦ Ἡμερολογίου.

Ἡ Ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους διήγημα.

Αἱ φυλακαί μου. Silvio Pellico. Ἐπιφυλλὶς κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.

Ἡμερολόγιον.

Μικρὸν ταχυδρομεῖον.

παντήσατε μόνον εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου, ὁ χρόνος ἐπείγει.

— Ποίας διαταγὰς ἔχετε παρὰ τοῦ ἰατροῦ; Τοῦ ἰατροῦ; . . . Ἴσως δὲν θὰ ἔχετε, εἰπέ μοι. Ναί! Τί δίδετε εἰς τὴν ἀσθενῆ διὰ νὰ παύσῃ ὁ πυρετός; Μόνον...νερό. . . . Νερό, ἀλλὰ ὁ πυρετὸς δὲν θεραπεύεται δι' αὐτοῦ, τέκνον μου. Βαθὺς στεναγμὸς διέφυγε τὰ στήθη τῆς ἀδελφῆς καὶ ἐξῆλθεν. Ἡμίσειαν ὥραν κατόπιν ἐπέστρεψε φορτωμένη ἀπὸ φάρμακα, τονωτικά, καὶ πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο ν' ἀνακουφίσῃ τὴν ἀσθενῆ καὶ τὴν ἀδελφήν της. Μόλις ἦλθε καὶ ἀπέθεσε τὰς προμηθείας αὐτῆς, ἐπλησίασε τὴν ἀσθενῆ, τὴν ἐβοήθησε νὰ λάβῃ τὰ μᾶλλον ἐπείγοντα φάρμακα, καὶ δὲν τὴν ἐγκατέλειπεν, εἰμὴ ὅταν τελείως ἐβεβαιώθη, ὅτι ἀνάπνεε μᾶλλον ἐλευθέρως καὶ κανονικῶς καὶ ἐδείκνυε διάθεσιν πρὸς ὕπνον.

Ἀφοῦ ὁ ὕπνος κατέλαβε τὴν ἀσθενῆ, ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους ἐπλησίασε τὴν Ἰωάνναν. τῇ ἔλαβε τὰς χεῖρας καὶ τὴν ἠρώτησε τὰς περιπετείας τοῦ βίου της.

Ἡ νεαρὰ κόρη ἐδίστασε πρὸς στιγμήν, ἀλλ' ἀναλογισθεῖσα ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν της τοιοῦτον ἄγγελον, ἐξεμυστηρεύθη εἰς αὐτὴν τὸ πᾶν χωρὶς οὐδὲν νὰ τῇ ἀποκρύψῃ· ἐξεπλήρου ἀνάγκην ἠθικήν, σχεδὸν καθῆκον ἱερόν.

— Ὁ πατήρ μου, ἀνέκραξεν, ἤτό ποτε μεγαλέμπορος· χάρις εἰς τὴν τιμιότητα αὐτοῦ καὶ τὰ πλούτη ἐγένετο παντοῦ γνωστός, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Εὐρώπην. Ἡ οἰκία μας ἦτο ἀληθὲς ἀνάκτορον, πλῆρες παντοειδοῦς εὐμαρείας καὶ πλούτου. Ὁ πατήρ μου μὲ ἠγάπα περιπαθῶς μέχρι μανίας, ἡ δὲ μήτηρ ὡς θησαυρὸν μὲ ἐλάτρευεν· ἀμφότεροι δὲ τίποτε δὲν μοὶ ἠρνοῦντο, ἱκανοποίουν πᾶσάν μου θέλησιν, πᾶσάν μου ἰδιοτροπίαν. Ἀλλ' ἡ εὐδαίμων αὐτὴ ἐποχὴ δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ. Αἱ παραφοραὶ καὶ ἡ ἀστασία τῆς τύχης ἠνάγκασαν τὸν γέροντα ἤδη πατέρα μου νὰ σταματήσῃ τὰς ἐργασίας του· ἐπὶ τοσοῦτο δὲ κατεθλίβη ὑπὸ τῆς συμφορᾶς, ὥστε κατάκοπος πλέον κατῆλθεν εἰς τὸν τάφον. Τοῦτον μετ' οὐ πολὺ ἠκολούθησε καὶ ἡ μήτηρ μου. Μέχρι σήμερον ἔρημοι, ἄνευ βοηθήματός τινος, ἄνευ χρημάτων, ἠναγκάσθημεν νὰ ἐκποιήσωμεν τὰ κοσμήματά μας, τὰ ἔπιπλα, πᾶν ὅ,τι εὑρίσκετο ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ αὐτὰ τὰ ἐνδύματα, ἵνα ἐξοικονομήσωμεν τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Μετὰ τὴν ἀφήγησιν ταύτην, ἡ νεαρὰ κόρη δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ ἑαυτὴν καὶ ἀνελύθη εἰς δάκρυα. Τέκνον μου, τῇ εἶπε τότε ἡ ἀδελφή, παῦσε, διατί κλαίεις; Δὲν βλέπεις, ὅτι ὁ πανάγαθος Θεὸς σᾶς ἀγαπᾷ καὶ ἀπέστειλεν ἐμὲ εἰς συνδρομήν σας; Ὦ! ὁ πανάγαθος Θεὸς δὲν μὲ ἀγαπᾷ πλέον . . . εἶμαι τέκνον ἀχάριστον, πλῆρες ὑπεροψίας καὶ ματαιότητος· προτιμῶ νὰ ἐγκαταλείψω εἰς τὸν θάνατον τὴν ἀδελφήν μου, παρὰ νὰ καταντήσω ἐπαῖτις.

Ἀφοῦ λοιπόν, ἄγγελέ μου, ἀναγνωρίζεις τὸ σφάλμα σου, θάρρει· ὁ Θεὸς εἶνε μέγας καὶ φιλεύσπλαγχνος πατήρ· ζητήσατέ του ἐν ταπεινότητι συγγνώμην καὶ δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ συγχωρήσῃ ἐγωισμὸν τόσῳ σκληρὸν καὶ τυφλόν, ὅστις σᾶς κατατρύχει. Ἡ Ἰωάννα, ἐνθαρρυνθεῖσα ἐκ τῶν λόγων τῆς ἀδελφῆς, ἀνέλαβεν αἰσθήματα εὐγενέστερα.

Δέκα ἡμέρας ὕστερον, χάρις εἰς τὴν ἐπιμελημένην περίθαλψιν τῆς ἀδελφῆς, ἡ ἀσθενὴς ἐθεραπεύθη ἐντελῶς. Καὶ ἡ Ἰωάννα μετριόφρων ἤδη καὶ συμπαθής, προσείλκυσε τὰ βλέμματα ἑνὸς ἀρχαίου οἰκογενειακοῦ φίλου, ὅστις ἐζήτησεν αὐτὴν εἰς γάμον.

Ἰδοὺ τί ἐσχάτως ἔγραφεν εἰς τὴν σώτειραν ἀδελφὴν Μαρίαν, ἥτις ἔσωσεν αὐτὴν καὶ τὴν ἀδελφήν της:

Φιλτάτη μου ἀδελφή,

Μοὶ ζητεῖτε ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὑμῶν λεπτομερεῖς πληροφορίας ἐπὶ τῆς καταστάσεως ἐν γένει καὶ τῆς ὑγείας τῆς ἀδελφῆς μου καὶ ἐμοῦ. Σᾶς λέγω λοιπόν, ὅτι ἐνυμφεύθην μετὰ τοῦ κ. Ζ., υἱοῦ ἀρχαίου τινὸς πατρικοῦ μου φίλου, πρὸ 4 ἐτῶν, καὶ ἤδη εἶμαι μήτηρ τριῶν τέκνων.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου εἶμαι εὐτυχής, διότι ὁ Θεὸς μοὶ ἐδώρησε σύζυγον κάλλιστον καὶ συνετόν. Ἡ ἀδελφή μου ζῇ μεθ' ἡμῶν εὐτυχής, ὅσον καὶ ἐγώ. Οὐδὲν ἐπὶ πλέον ἐπιθυμῶ, εἰμὴ μόνον νὰ ἐπανίδω καὶ εὐχαριστήσω ὑμᾶς, ὑμᾶς, ἥτις ἀπέδοτέ με τὴν ὑγείαν τῆς ψυχῆς καὶ ἐν τῇ συνειδήσει μου τὴν εἰρήνην. Ὁ σύζυγός μου ὡσαύτως ἐπεθύμει νὰ εὐχαριστήσῃ ὑμᾶς, εὐγνωμονῶν διότι ἐδώκατε αὐτῷ σύζυγον χριστιανήν, ἡ ἀδελφή μου τέλος ἵνα ἐκφράσῃ ὑμῖν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην διὰ τὰς ἀτρύτους φροντίδας, ἐξ ὧν ἔχει σήμερον τὴν σωματικήν της ὑγείαν. Ἐν τῇ ἐλπίδι ταύτῃ καταλήγουσα τὴν ἐπιστολήν, τὴν εὐλογίαν ὑμῶν ἐπικαλοῦμαι ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ τῶν τέκνων μου. Χαῖρε, γλυκυτάτη καὶ προσφιλής μου ἐλπίς!

Ἰωάννα

ΜΙΚΡΟΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

Κ. Σ. Ἐνταῦθα. Ἡμερολόγιόν μας ἐξεδόθη. Ἠρχίσαμεν ἤδη ἀποστέλλοντες αὐτὸ πρὸς τοὺς ἡμετέρους συνδρομητάς.—Π. Μ. Πάτρας. Δελτάριον ἐλάβομεν. Προσεχῶς πέμψομεν ἀποδείξεις πρὸς εἴσπραξιν συνδρομῶν.—Ἀνταποκριτῇ Κέρκυραν. Ἀναμένομεν εἰδήσεις σας, ἐλπίζομεν νὰ ἐλάβατε ἐπιστολήν μας.—A.B. Passau. Συνδρομὴν ἐλάβομεν, ἤδη ἐπέμψαμεν αἰτηθέντας ἀριθμούς.—Π. Β. Γράψομεν προσεχῶς.—Ἀνωνύμῳ. Ἐνταῦθα. Διατριβήν σας ἀδυνατοῦμεν νὰ δημοσιεύσωμεν, ὡς μὴ συντασσομένην πρὸς τὸ ἡμέτερον πρόγραμμα.—Ν. Α. Νάξον. Πραγματείαν σας ἀναμένομεν ἀνυπομόνως, καιρὸς πλέον νὰ δημοσιευθῇ καὶ τὸ Β' μέρος.—Δ. Ν. Πόρον. Ἑορτὴ Συλλόγου «Ὁμονοίας» καθ' ὅλα ἐπιτυχής.—Π. Κ. Θήραν. Πέμψατε συνδρομήν σας πρῶτον καὶ τότε θὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις σας. — Ζ. Μ. Πάτρας. Φίλος, ἀποσταλεῖσαν φιάλην πατραϊκοῦ προϊόντος ἔλαβεν· εὐχαριστῶν, παρακαλεῖ ὅπως συχνότερον δι' ὁμοίου μπονταμᾶ ἐνθυμῆσθε αὐτόν.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1895—1084.